

Др Гојко Павловић*

Апстракт: Ријеч безбједност има веома широку употребу у свакодневној комуникацији. При томе је појам безбједности један од најмање објашњених појмова. Као један веома комплексан друштвени феномен, безбједност се већ вијековима промишља, и то са различитих аспеката: филозофских, правних, политичких, социолошких, економских, итд. Међутим, и поред тога, у теорији још увијек не постоји јединствено одређење појма безбједности. Тешкоће које се јављају приликом одређивања појма безбједности настају због тога што се, веома често, приликом разматрања безбједносних питања у први план ставља недоумица за кога је потребно обезбиједити безбједност, шта појам безбједности садржи, од кога долази пријетња безбједности, ко је одговоран за безбједност, те којим се све поступцима, средствима и начинима достиже, чува и унапређује безбједност. Истражујући домаћу правну литературу дошло се до закључка да појам безбједности није довољно третиран. Због тога је, у првом дијелу рада, циљ био најприје образложити сам термин безбједност, а затим направити разлику између њега и других сличних термина. Надаље, у раду је одређен општи и правни појам безбједности, а потом је урађена садржајна анализа појма безбједности. Том приликом су уочена и образложена два битна елемента, неизбјежна приликом одређења безбједности, а то су: усвојене безбједносне вриједности и опасности по те вриједности.

Кључне ријечи: безбједност, појам, теоријска анализа

УВОДНА РАЗМАТРАЊА

Промјене унутар савремених држава, као што су утемељење демократије, људских права и владавине права, захтијевају изградњу адекватног система безбједности и контролу над тим системом. Наведене промјене, као и промјене у односима између држава, захтијевају и нове приступе безбједности који морају обухватити све секторе: економски, политички, социјални, еколошки, војни итд., и све нивое безбједности: људска, национална и међународна, тј. регионална и глобална безбједност (Pavlovic and Gjurovski 2012).

* *Висока школа унутрашњих послова, Универзитет у Бањој Луци. email: pavlovicgojko@gmail.com*

Савремена национална безбједност представља синтезу безбједности грађана (појединаца) и безбједности државе, али и њихово партиципирање у међународној безбједности. Заштита виталних вриједности се остварује реализацијом функције безбједности, тј. активностима државног, али и недржавног сектора безбједности, као и уз помоћ међународне сарадње у области безбједности. Референтне вриједности које се штите на овај начин су мир, слобода, људска права, безбједност људи и друштвених група; квалитет живота; национално јединство, достојанство, понос и идентитет; животна средина; енергетска стабилност, економски и социјални просперитет; информациони ресурси; правни поредак и владавина права; територијални интегритет; политичка самосталност и опстанак државе и друштва (Katzenstein, 1996). С обзиром на то да се у посљедње вријеме посебан значај придаје невојним пријетњама (тероризам; организовани, сајбер и прекогранични криминал; природне непогоде), безбједност добија ново значење.

ЕТИМОЛОГИЈА ТЕРМИНА БЕЗБЈЕДНОСТ (ЈЕЗИЧКИ ПОЈАМ)

Позивајући се на Мајкла Дилана (*Michael Dillon*) и домаћи аутори, који се баве теоријом безбједности, наводе да ријеч безбједност своје коријене вуче од грчког израза *asphaleia* (ασφαλεια), који је изведен из ријечи *sphallo* (Бајагић, 2007). Дилан ријеч *sphallo* преводи као грешку, узрок пропасти, пораз, збуњеност и разочарање, а за *asphaleia* каже да је то заправо негација ове ријечи, која би значила избјегавање грешке, лажи, пропасти, пораза и разочарања. Овај израз се користи да истакне нешто постојано, да учини нешто стабилним, осигураним од опасности, да буде сигурно или увјерено (Dillon, 2003: 124).

Међутим, у већини савремених језика облици ријечи безбједност воде поријекло од латинске ријечи *securitas*¹, „на пример, *sécurité* и *sûreté* у француском, *security* и *safety* у енглеском, *sicurezza* и *sicurezza* у италијанском, *sicher* и *sicherhiet* у немачком“ (Милосављевић, 2014: 97), као и *securitate* у румунском, *seguridad* у шпанском језику, *безопасност* и *сигурност* у руском и бугарском, *сигурност* у хрватском језику.

При томе, израз *securitas* значи безбрижност, сигурност, безбједност, односно стање без бриге, без страха, без забринутости, поузданост, сталност, у којем је некосигуран (Авис, 2005: 895). С тим у вези, Ема Ротшилд (*Emma* 1 *Securitas* је био назив римског божанства – богиње, која је персонификовала безбједност римског владара и римског народа, а њен лик је био утиснут на металном новцу римског царства.

Rothschild) наводи „да се у свом основном класичном смислу *securitas* односи на стање појединца, нарочито на његов унутрашњи мир, а означава сталоженост, мир духа, слободу од бриге“ (Rothschild, 1995: 61).

У српском језику у употреби су два израза: *безбједност* и *сигурност*. Дуго времена је било отворено питање о томе да ли су ови изрази синоними или не (Илић, 2011). Један од првих аутора који је указао на овај дискурс јесте Војин Димитријевић који је седамдесетих година прошлог вијека истакао да изрази безбједност и сигурности јесу и нису синоними. Димитријевић закључује да се може претпоставити да оба израза значе исто, мада ријеч „сигурност“ вјероватно има шири смисао, јер не подразумеива само одсуство опасности него и извјесност, самопоуздање па и лакомисленост (Димитријевић, 1973: 7). Он одређује безбједност уопште као одсуство опасности по фундаменталне вриједности.

Савремено српско кривично законодавство, такође, користи изразе безбједност и сигурност као синониме. На једној страни се у Кривичном закону користе изрази „угрожавање сигурности лица“ и „општа сигурност људи и имовине“, а на другој страни изрази „безбједност Републике“, „безбједност јавног саобраћаја“, „безбједност рачунарских података“ и сл. (Павловић, 2015).

Вршећи теоријскоправну анализу појма безбједности, професор Богољуб Милосављевић рјешава ову дилему истичући да ови термини нису синоними. Као потврду свог става, Милосављевић наводи чињеницу да у модерном српском језику ријеч сигурност има самостална значења, попут социјалне сигурности² или правне³ сигурности (Милосављевић, 2014).

С тим у вези, Милосављевић истиче „из угла ових значења, могло би се закључити да ‘сигурност’ припада категорији посебних потреба, јер се односи на оне који су у стању неке од посебних социјалних потреба (стари, неспособни за рад, сироти, болесни, незапослени итд.). За разлику од тога, појам ‘безбедност’ би припадао категорији општих потреба, као што су, на пример, правда, добробит, слобода или здрава храна и вода, опште образовање или здрава животна средина“ (Милосављевић, 2014: 98).

2 У смислу обезбјеђења појединца за случај болести, инвалидности, незапослености и других ризика путем мјера социјалног осигурања и заштите (Вуковић, 1998).

3 У смислу стања друштва у коме се право унапред зна и тачно примењује, у коме постоји извесност у погледу садржине права и поузданост у погледу његовог остваривања (Милосављевић, 2014: 98).

Такође, Е. Пусић наглашава да „правна сигурност има три димензије које одговарају димензијама сваке нормативне институције: временску димензију тј. стабилност правних прописа у времену, садржајну димензију тј. стабилност њезине садржајне усмјерености без обзира на различите ситуације у којима се такав садржај појављује и друштвену димензију, тј. протегнутост регулације на све истоврсне односе унутар заједнице“ (Пусић, 1989: 208).

Такође, Милосављевић наводи и значење ријечи безбједност те истиче да „у српском језику *безбедност* значи одсуство опасности, безопасност, стање у коме се не осећа никаква опасност. Безбедан је онај који је осигуран од опасности, заштићен, поуздан, сигуран, обезбеђен; па би безбедност била стање онога који је безбедан или онога што је обезбеђено. Из угла појединца, могло би се рећи да безбедност значи одсуство страха за себе, своје ближње и своја добра, а из угла неке друштвене групе или читавог друштва – одсуство претњи опстанку те групе, односно друштва и њихових вредности („поретка ствари“) које сматрају битним за одржање и напредак и које као такве треба посебно штитити од угрожавања“. (Милосављевић, 2014: 97). Прихватајући наведени став, а у циљу избегавања одређених нејасноћа у вези са језичким појмом, у овом раду се опредјељујемо за термин безбједност.

ОПШТИ И ПРАВНИ ПОЈАМ БЕЗБЈЕДНОСТИ

Постоји велики број дефиниција и различитих покушаја одређивања појма безбједности, али за сада нема једне опште дефиниције безбједности око које би владала сагласност. Дејвид Болдвин (*David Baldwin*) истиче да је појам безбједности у својој суштини споран и сложен концепт (Baldwin, 1997). На вишедимензионалност и сложеност појма безбједности упозорио је, средином прошлога вијека, Арнолд Вулферс (*Arnold Wolfers*), одредивши га као „неодређени симбол“ (*ambiguous symbol*), који може али не мора имати неко значење (Wolfers, 1952).

У покушају да одреде појам безбједности, аутори најчешће истичу да се „безбједност може схватити као стање стабилности виталних вриједности друштва (...)“ (Радуловић, 1994: 14); односно као „стање одсуства опасности по основне вриједности и интересе појединаца, друштва и државе у односу на сложене међународне односе“ (Гризолд, 1998: 27), или као „стање у којем је обезбеђењен уравнотежен физички, духовни и материјални опстанак појединца и друштвене заједнице у односу према другим појединцима, друштвима и природи“ (Гризолд, 1992: 65).

Поједини аутори заступају став „да је безбједност релативна категорија, због тога што има физичку и психолошку димензију, односно није довољно само одсуство опасности, већ је потребно и присуство осјећаја безбједности“ (Snow, 2008: 166). Отуда се безбједност дефинише и као „одсуство пријетњи усвојеним вриједностима (објективни смисао) и одсуство страха (тј. слобода од страха) да ће те вриједности бити угрожене (субјективни смисао)“ (Wolfers, 1952: 485).

С тим у вези, Синиша Таталовић истиче да „једноставно схватање безбједности као субјективне категорије, односно као осјећаја безбједности, јесте врло проблематично с обзиром на то да неуочавање опасности не значи да опасности нема. Док, с друге стране, претјерано уочавање опасности може довести у својеврсну параноју која опет може резултовати како физичком, тако и психичком деструкцијом појединца, групе или друштва. Такође, схватање безбједности искључиво као објективне категорије (на примјер очување постојећег стања) може заварати, односно може бити изговор за избјегавање суочавања са савременим проблемима које окружују човјека, друштвену заједницу, државу, па чак и међународну заједницу“ (Таталовић, 2006: 65). Због тога Слободан Милетић наводи да „поред услова за безбједност у објективном смислу, који превасходно спадају у надлежност органа безбједности (полиције), стално треба стварати и дограђивати услове за безбједност у субјективном смислу, што углавном спада у делатност других органа, установа и организација, и то оних који се баве образовањем, социјалним радом, здравством, јавним информисањем, као и другим човековим потребама“ (Милетић, 1997: 2). Према овим схватањима безбједност има и субјективно и објективно значење, чиме се у ствари жели нагласити да је лично осећање спокојства значајно колико и стварно одсуство пријетњи усвојеним вриједностима (Павловић, 2015).

Поред ових, постоји и тзв. интерсубјективно разумијевање и дефинисање безбједности, према којем је безбједност дискурзивна конструкција, односно, безбједност је „говорни чин којим представници државних или неких других власти проглашавају стање угрожености и на основу тога добијају легитимитет за предузимање мера које иначе не би биле легитимне“ (Ејдус, 2012: 34). У објашњавању оваквог схватања безбједности најдаље су отишли представници тзв. теорије секуритизације⁴ која описује процес на основу којег неко питање постаје безбједносно. Према овој теорији, овај процес настаје не због постојања неке стварне, објективне пријетње, већ због тога што је успјешно представљен и именован и/или означен од стране релевантног актера као безбједносно питање (Buzan, Wæver, de Wilde, 1998).

Управо због тога што је појам безбједности недовољно одређен, еластичан, необјашњен и вриједносно оптерећен, поједини аутори истичу да је немогуће постићи консензус око јединственог значења које би било општеприхваћено. Тако Болдвин, умјесто покушаја дефинисања и одређења појма безбједности, нуди листу од седам питања на која морамо дати одговор како бисмо одредили општи појам безбједности. Та

⁴ Теорија секуритизације наглашава управо субјективни и контекстуални садржај безбједности и тиме прави јасну разлику ове теорије према традиционалној која безбједност схвата као објективну и независну од субјектове перцепције (Дулић, 2011).

питања су сљедећа: *Безбједност за кога; Безбједност за које вриједности; Колико безбједности; Од којих пријетњи; Којим средствима; По коју цијену; За који временски период?* (Baldwin, 1997: 13–17).

Прво питање се односи на референтни објекат безбједности који се жели заштити. Референтни објекат може бити појединац, држава или међународни систем. Другим питањем се наглашава да је потребно идентификовати вриједности које ће се штитити системом безбједности. Те вриједности могу бити различите, а зависе управо од референтног објекта безбједности. Када је у питању појединац, те вриједности су живот, интегритет, имовина и др., а када је у питању држава - у питању су суверенитет, политичка независност, територијални интегритет и др. Трећим питањем се жели дати одговор колико је безбједности потребно за нормално функционисање друштвеног и политичког система у држави. У том смислу, истиче се да апсолутна безбједност не постоји, те да се једино може тежити одређеном нивоу безбједности. Одговор на наредно питање подразумева да се идентификују извори, носиоци и облици угрожавања заштићених вриједности, односно опасности које пријете усвојеним вриједностима. Извори угрожавања могу да буду природног, људског и техничко-технолошког карактера. Такође, неопходно је при томе идентификовати методе, средства и дјелатности за заштиту угрожених вриједности, а што уједно представља и одговор на пето питање. Безбједност може бити достизана различитим средствима као што су војна, дипломатска, економска, обавјештајна, полицијска и друга средства. Одговором на шесто питање се жели нагласити да свака безбједносна политика увијек има своју економску, али и друштвену цијену. У вези с тим се може поставити и додатно питање: *Колико су људи спремни жртвовати слободу (своја права) ради достизања адекватног нивоа безбједности? Коначно, одговором на седмо питање се жели нагласити да је безбједност промјенљива категорија, односно да се временом мијењају вриједности које се штите, као и опасности које им пријете. Средства којима се достиже дугорочна безбједност, краткорочно могу имати негативне безбједносне посљедице и обратно* (Павловић, 2015: 16–17).

У вези са општим одређењем појма безбједности, професор Милосављевић наглашава да постоје најмање четири групе проблема који отежавају његово јединствено одређење. Ти проблеми везани су за вишезначност појма, листу вриједности које су њиме обухваћене, сталну еволуцију и идеолошку основу појма безбједности. На основу детаљне анализе наведених група проблема Милосављевић даје сљедеће одређење општег појма безбједности: *„безбедност је стање у коме не постоје изражене опасности за усвојене безбедносне вредности једног друштва“* (Милосављевић, 2014: 113).

Имајући у виду значај безбједности, она се правним прописима државе уређује и обезбјеђује се њено остваривање. Нормативно се безбједност уређује уставом и законима, а остварује се њиховим извршавањем. Безбједност државе и њених грађана остварују се уз помоћ безбједносних органа који се с тим циљем организују и снабдијевају овлашћењима.

У вези с тим је и правна дефиниција Слободана Милетића који безбједност дефинише као: „правно уређиваним и обезбеђиваним друштвеним односима успостављено, одржавано и унапређивано стање у држави које омогућава ефективну заштићеност државе и грађана који у њој живе од свих (спољашњих и унутрашњих) противправних аката (активности) којима се угрожава уставни поредак, сувереност, независност и територијална целокупност државе, рад државних органа, обављање привредних и друштвених делатности и остваривање слобода, права и дужности човека и грађанина” (Милетић, 1997: 13).

Дефиницију безбједности са правног становишта дао је и професор Милосављевић који истиче да је безбједност „оно стање одсуства опасности које се пројектује правом и које обезбеђује држава правно уређеним деловањем својих органа и других субјеката“ (Милосављевић, 2014: 115).

Из претходно елаборираних различитих дефиниција безбједности, може се закључити да се искључиво доношењем устава, закона и других прописа који третирају безбједност стварају неопходне правне претпоставке којима се свим члановима друштва обезбјеђује сигуран оквир за одвијање свих животних токова. Наведеним прописима се уређује и обезбјеђује рад органа безбједности који могу и морају дјеловати искључиво према правилима која су грађанима унапријед позната. Само на тај начин се гарантује законитост њиховог поступања.

САДРЖАЈНА АНАЛИЗА ПОЈМА БЕЗБЈЕДНОСТИ

Анализом представљених дефиниција и појма безбједности уочавају се два битна елемента као неизбежна приликом одређења безбједности. Ти елементи су: усвојене безбједносне вриједности⁵ и опасности по те вриједности.

Како поједини аутори наводе, „без обзира дали је ријеч о безбједности појединца, државе, групе држава или међународне заједнице, увијек се

5 „Вредности уопште имају два основна значења, и то: политичко-економско и филозофско. Према првом значењу, вредност је својство које се једном добру приписује с обзиром на његову способност да задовољи одређене потребе. Док у другом, вредност је ознака за она својства лица, ствари, догађаја, стања и схватања, која због својих подобности да задовоље извјесне сврхе, постају предмети људских жеља“ (Барух, 1966: 1315–1316).

ради о настојању да се осигурају одређене вриједности и стање за које се сматра да су од виталног значаја“ (Таталовић и Биланџић, 2005: 4).

Управо због значаја које вриједности имају за човјека, многи аутори доводе у блиску везу вриједност са безбједношћу.⁶ Усвојене безбједносне вриједности⁷, према Милосављевићу, „представљају скуп квалитативних исказа о садржини појма безбедности. Оне нам говоре шта се то штити од опасности, шта је крајњи циљ и разлог (*ratio*) безбедносног деловања и мерило за оцену стања безбедности (...). Референтни објекат безбедности (онај ко се штити) може бити појединац, друштво, држава, међународни систем или неки други објекат. Вредности које се штите припадају отуд референтном објекту“ (Милосављевић, 2014: 114–115).

Такође, Д. Болдвин наглашава да је после Другог свјетског рата нарочито било изражено одређење безбједности као једне од виталних вриједности државе. Безбједност није схватана као примарни циљ свих држава у свако доба, него као једна од неколико државних вриједности, чији је значај зависио од државне политике. Међутим, касније је безбједност тумачена као вриједност која проистиче и има смисла само док је у функцији других вриједности које је важно очувати и заштитити од пријетњи (Baldwin, D., 1996). Ентони Бурке наводи (*Anthony Burke*) да је „безбједност и примарна и крајња људска вриједност, те основни услов за живот и слободу“ (Burke, 2002: 3).

Када говоримо о појединцу, истиче се да су те вриједности живот, физички и психички интегритет, лична слобода, приватни живот, брак и породица, дом и друге компоненте његове слободе, као и његова имовина. С друге стране, када говоримо о држави, вриједности које се штите су независност, суверенитет, територијални интегритет и друге. Све наведене вриједности улазе у оквире појма безбједности у зависности од нивоа анализе.

Сдруге стране, „опасност као могућност изложености повреди и штети јесте претпоставка или предуслов (*conditio sine qua non*) за сваку расправу о безбедности (безбедност значи исто што и безопасност). Сазнавањем

---

6 Такође, постоје схватања према којима је безбједност основна људска потреба. Једна од најпознатијих и најшире прихваћених теорија која ово тврди јесте психолошка теорија хијерархије људских потреба Абрахама Маслова (*Abraham Maslow*). Маслов је сматрао да се све људске потребе могу разврстати у групе, те да постоји јасна хијерархија између тих група потреба. Нижи нивои потреба се морају задовољити прије него што се активирају потребе виших нивоа. Масловљева хијерархија људских потреба се састоји од пет група потреба, а то су, гледано од најниже до највише: физиолошке потребе, *потребе за безбједношћу*, *потребе за припадношћу*, *потреба за уважавањем* и *потреба за самоостварењем*. У групу потреба за безбједношћу спадају: неугроженост живота, сталан посао, безбједност породице, здравља и имовине (Маслов, 2004: 24).

7 Учење о вриједностима, односно теорија о вриједностима је *аксиологија*, ријеч потиче од грчких ријечи: *axios* – вриједан и *logos* – учење.

за опасност, њеном проценом и спречавањем њеног материјализовања (претварања у „опасни догађај“) постиже се безбедност“ (Милосављевић, 2014: 113). Опасности имају свој манифестни облик, те се у савременој литератури разврставају на безбједносне изазове, ризике и пријетње. Такође, опасности морају бити подобне да проузрокују угрожавање безбједности. Због тога се често наглашава да оне морају бити изражене. С обзиром на то да апсолутна безбједност (као одсуство било каквих опасности) реално није могућа, могуће је само неутралисати оне опасности које су у датом тренутку израженије.

У погледу нивоа општости облика испољавања опасности, они се представљају сљедећим редослиједом: изазови, ризици и пријетње (Бајагић, 2007: 127 и д.). У погледу садржајне анализе манифестних облика опасности Ф. Ејдус истиче да је „изазов ситуација која може довести до угрожавања безбедности, али не мора, односно, ситуација која некога или нешто ставља на пробу и може имати позитиван или негативан исход (на пример глобализација и њени процеси). Други тип опасности јесте *ризик*, који се може дефинисати као могућност губитка, повреде, стварања неугодне ситуације или уништења. За разлику од изазова, ризик углавном има негативно значење, те док изазови и претње или постоје или не постоје, ризик је само мање или више вероватна могућност угрожавања безбедности (на пример, ризик од избијања природних или технолошких несрећа, удеса и катастрофа). Трећи вид опасности јесте *претња* која може бити дефинисана као изразита намера да се повреди, уништи или казни, односно претња се огледа у вербално или делатно испољеној намери угрожавања безбедности (на пример, претња да ће се употребити сила или нанети штета)“ (Ејдус, 2012: 36–37).

Постоје бројне класификације изазова, ризика и пријетњи безбједности. Професор Милосављевић даје сљедећу класификацију: „према усмерености се деле на: војне и невојне, политичке, економске, еколошке итд.; према пореклу на: унутрашње и спољне (тј. потичу са домаће територије или су иностраног порекла); према извору на: људске и природне; према носиоцу: на оне које потичу од појединца, групе, државе или из процеса; према времену настанка на: старе и нове; према трајности на: краткорочне, средњорочне и дугорочне; према интензитету на: оне које су ниског, средњег и високог интензитета; итд.“ (Милосављевић, 2014: 113–114).

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

За остваривање безбједности су традиционално задужени државни органи безбједности, тј. оружани и други државни органи са овлашћењима за употребу силе, али у посљедње вријеме све више

учествују и недржавни органи безбједности. Обављајући различите дјелатности из њихове надлежности, органи безбједности настоје да остваре такво стање безбједности у коме не постоје изражене опасности по усвојене вриједности једног друштва.

Имајући у виду чињеницу да је безбједност динамична појава, мијењају се референтне вриједности које се штите, али и опасности по те вриједности, тј. изазови, ризици и пријетње по усвојене безбједносне вриједности. Ове промјене су условљене превасходно друштвеним, правним, економским и технолошким развојем, затим стањем природне средине и другим околностима. То доводи и до промјена у средствима и начинима рада органа задужених за остваривање безбједности.

Због тога се за успјешно супротстављање разним опасностима, односно за процес одржања стања безбједности пред државе намеће потреба заједничког приступа, тј. удруживања снага и средстава одговора, али и дефинисање нових политика и стратегија са конкретним механизмима дјеловања ради остваривања безбједности.

ЛИТЕРАТУРА

- Авис, А. (2005). *Српско-латински и латинско-српски речник = Lexicon serbico-latinum latino-serbicum*, 5. изд. Земун: ЈРЈ.
- Бајагић, М. (2007). *Основи безбедности*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
- Baldwin, D. (1996). Security Studies and the End of the Cold War. *World Politics*, 1/1996, 117-141.
- Baldwin, D. (1997). The concept of Security. *Review of International Studies*, 23/1997, 5-26.
- Барух, И. (1966). *Мала политичка енциклопедија*. Београд: Савремена администрација.
- Burke, A. (2002). Aporias of security. *Alternatives*, 1/2002, 1-27.
- Buzan, B., Wæver, O., de Wilde, J. (1998). *Security: a new framework for analysis*. London: Lynne Rienner Publishers.
- Димитријевић, В. (1973). *Појам безбедности у међународним односима*. Београд: Савез удружења правника Југославије.
- Дулић, Д. (2011). Постмодерно схватање безбедности. у: Бралић, Ж. (ур). *Годишњак Факултета безбедности 2011*. Београд: Факултет безбедности, 43-64.
- Dillon, M. (2003). *Politics of Security, Towards a political philosophy of continental thought*. London - New York: Routledge, Published in the Taylor & Francis e-Library.

- Ејдус, Ф. (2012). *Међународна безбедност: теорије, сектори и нивои*. Београд: ЈП Службени гласник, Београдски центар за безбедносну политику.
- Гризолд, А. (1998). *Међународна сигурност, Теоријско-институционални оквир*. Загреб: Свеучилиште у Загребу – Факултет политичких знаности.
- Grizold, A. (1992). Oblikovanje slovenske nacionalne varnosti. u: Grizold, A. (ur.). *Rasprotja nacionalne varnosti*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, 59–93.
- Илић, П. (2011). Семантичко-лексиографски аспекти појма безбедности. *Војно дело*, 85–99.
- Katzenstein, P. (ed.), (1996). *The Culture of National Security: Norms and Identity in World Politics*. New York: Columbia University press.
- Маслов, А. (2004). *Психологија у менаџменту*. Нови Сад: Адигес.
- Милетић, С. (1997). *Полицијско право, I књига*. Београд: Полицијска академија.
- Милосављевић, Б. (2014). Прилог теоријскоправном одређењу појма безбедности. *Правни записи*, 1/2014, 95–119.
- Павловић, Г. (2015). *Безбједносна функција државе и заштита људских права. Докторска дисертација*. Универзитет Унион у Београду: Правни факултет.
- Pavlovic, G., Gjurovski, M. (2012). Traditional and contemporary concepts of security. *Security Dialogues*, 2/2012, 137–147.
- Пусић, Е. (1989). *Друштвена регулација*. Загреб: Глобус.
- Радуловић, Р. (1994). *Лексикон безбедности и заштите*. Нови Сад: Правни факултет
Универзитета у Новом Саду – Центар за издавачку делатност.
- Rothschild, E. (1995). What is Security?. *Daedalus*, 1995/3, 53–98.
- Snow, D. (2008). *National Security for a New Era – Globalization and Geopolitics After Iraq, 3rd ed.* New York: Pearson Longman.
- Таталовић, С. (2006). Концепти сигурности на почетку 21. стољећа. *Међународне студије*, 1/2006, 60–80
- Таталовић, С., Биланџић, М. (2005). *Основе националне сигурности*. Загреб: Министарство унутарњих послова Републике Хрватске.
- Wolfers, A. (1952). National Security as an ambiguous symbol. *Political Science Quarterly*, 4/1952, 481–502.
- Вуковић, Д. (1998). *Системи социјалне сигурности*. Београд: Факултет политичких наука,
Институт за политичке студије, Центар за социјалну политику.

DEFINITION OF SECURITY

Gojko Pavlovic, PhD*

Abstract: The word security has a very wide use in everyday communication still the concept of security is one of the least explained terms. As a complex social phenomenon security is considering from different aspects: philosophical, legal, political, sociological, economic, etc., Even so, in theory, for now there is no unique definition for this term. When considering the security issues we are facing with dilemma for whom it is necessary to provide security, from whom comes the threat to the security, who is responsible for security, and by what means and ways to achieve and improve security. Investigating domestic literature led us to the conclusion that the concept of security is not sufficiently treated. Therefore, in the first part of the paper, the goal was to explain the term security, and then to make distinction between it and the other similar terms. Furthermore, in the paper is determined the general and legal concept of security and then carried out content analysis of it. On this occasion, we noticed and explain two essential elements, unavoidable when defining security, namely: security adopted values and dangers to these values.

Keywords: security, notion, theoretical analysis

---

* *Police College, University of Banja Luka, e-mail: pavlovicgojko@gmail.com*